

STAPPENPLAN SCHENKEN EN TERUGLENEN

Schenken en teruglenen is bij gebruik van de jaarlijkse schenkingsvrijstelling een makkelijk en goedkoop alternatief voor de notariële schuldigerkenning.

Wie op papier wil schenken kan naar de notaris voor een zogenaamde 'schuldigerkenning uit vrijgevigheid': het geld verlaat uw vermogen niet maar de ontvanger krijgt een vordering op u — voor later. U bent dan fiscaal verplicht daadwerkelijk jaarlijks rente te betalen (6%), anders wordt na uw overlijden alsnog erfbelasting over het bedrag geheven. De notaris is niet gratis. De notariële schuldigerkenning is daarom het overwegen waard als u grotere bedragen wilt schenken, bijvoorbeeld die van de éénmalig verhoogde vrijstelling van € 26.040 (bedrag 2019).

Voor bedragen ter grootte van de jaarlijkse schenkingsvrijstelling hebben wij het schenken en teruglenen ontwikkeld. Dat is een makkelijk en goedkoop alternatief voor de notariële schuldigerkenning! De tussenkomst van het notariaat valt namelijk te vermijden door het bedrag aan de begunstigde(n) te schenken en vervolgens een bedrag na verloop van tijd terug te lenen. **Deze methode is speciaal ontwikkeld voor de situatie waarin u binnen de gewone jaarlijkse schenkingsvrijstelling (voor kinderen € 5.428, voor kleinkinderen € 2.173, bedragen 2019) blijft.** De ontvanger hoeft ook geen aangifte schenkbelasting te doen, als u niet méér schenkt dan het bedrag van de kalenderjaarcijfersvrijstelling.

Essentieel is dat schenking en lening onafhankelijk van elkaar plaatsvinden. Er moet namelijk fiscaal gezien sprake zijn van twee losstaande rechtshandelingen. Als u het stappenplan nauwgezet volgt, is er fiscaal gezien sprake van twee gescheiden rechtshandelingen: een aparte schenking en een aparte lening.

Leg schenken en teruglenen daarom niet als één rechtshandeling voor aan de fiscus of de notaris. Zij zullen het dan terecht niet meer zien als twee losstaande rechtshandelingen en dan werkt de opzet niet. Wijk ook niet af van het stappenplan. Als er geen sprake is van twee gescheiden rechtshandelingen, (1) kan de fiscus de schenking beschouwen als een niet-notariële schuldigerkenning uit vrijgevigheid en (2) moet alsnog erfbelasting worden betaald als de lening niet uiterlijk 180 dagen voor het overlijden wordt afgelost.

Handel als volgt:

stap 1

Bepaal of de schenking een besparing van erfbelasting en/of eigen bijdrage Wlz/WMO oplevert. Bepaal verder of de schenking geen belastingnadeel voor de inkomstenbelasting oplevert. Daarvan kan sprake zijn als de ontvanger belasting in box 3 gaat betalen over de schenking terwijl de gever dat niet deed (bijvoorbeeld omdat het geld vast zit in zijn eigen huis en hij geen belast box 3-vermogen heeft). Daarvan kan ook sprake zijn als de ontvanger meer belasting in box 3 gaat betalen omdat hij in een hoger box 3-tarief valt dan de schenker. Schenk (nog) niet als er geen erfbelastingvoordeel, geen besparing op de eigen bijdrage Wlz/WMO is of als er het belastingnadeel voor de inkomstenbelasting groter is.

stap 2

Schrijf het gewenste bedrag over naar de bankrekening op naam van de begunstigde (bij voorkeur niet een en/of-rekening) onder vermelding van 'schenking'. Als uw kind scheidt terwijl het gehuwd was in gemeenschap van goederen, zal de vordering op u in de boedelverdeling worden meegenomen. U kunt dat voorkomen door een uitsluitingsclausule op te nemen. De uitsluitingsclausule zorgt ervoor dat de schenking niet tot de huwelijksgemeenschap (of een gemeenschap van geregistreerde partners) zal behoren en geldt ook voor toekomstige (huwelijks)gemeenschappen. Wat u schenkt blijft dan van uw kind. Door ook te bepalen dat de schenking 'herroepelijk' is, kunt u de schenking nog terugdraaien en kan de afgedragen schenkbelasting worden teruggevraagd.

Wilt u een uitsluitingsclausule opnemen of herroepelijk schenken? Vermeld bij de overschrijving dan ook 'uitsluitingsclausule van toepassing en/of 'herroepelijk', zie akte van [datum]'. Een voorbeeld van zo'n [niet-notariële schenkingsakte](#) kunt u downloaden op onze site.

Bewaar het rekeningafschrift goed!

stap 3

Leen — minimaal een paar weken later — geld van de ontvanger, bij voorkeur een bedrag dat niet precies gelijk is aan het bedrag van de schenking. Ontvanger stort het geleende bedrag op uw bankrekening onder vermelding van 'lening'. Bewaar ook nu het rekeningafschrift goed.

stap 4

De schenker en de ontvanger stellen een onderhandse leenovereenkomst op. Hierin wordt opgenomen dat de lening pas opeisbaar is na overlijden van de schenker. In de praktijk wordt vaak het percentage gehanteerd dat ook in de Successiewet wordt genoemd, namelijk 6%. Op die manier vindt nog extra vermogensoverheveling plaats vóór uw overlijden (precies wat uw bedoeling was, nietwaar?). De ontvangen rente is voor uw kind onbelast, en zelf kunt u de lening aftrekken van de waardegrondslag van box 3, met uitzondering van een vast bedrag van € 3.100 (2019) per persoon voor alle box 3-leningen tezamen.

stap 5

Het verdient de voorkeur om de rente jaarlijks te betalen om discussies met de fiscus te vermijden. Omdat de ontvanger van de 'schenking' de vordering moet opgeven in box 3, is het bovendien wel zo aardig om (een deel van) de rente daadwerkelijk aan de ontvanger over te maken, zodat hij of zij daar in elk geval de vermogensrendementsheffing van kan betalen.

[Stappenplan 'Schenken en teruglenen']

TIP:

Als abonnee kunt u deze ['overeenkomsten van geldlening'](#) downloaden.

stap 6

Heeft u een bedrag geschonken en het geld weer teruggeleend? Dan heeft dat gevolgen voor uw aangiften inkomstenbelasting van het volgende kalenderjaar (in verband met de peildatum die op 1 januari ligt) en de jaren daarna. U geeft in de aangifte inkomstenbelasting de lening aan onder 'Hypotheken en andere schulden'. Degene van wie u het geld heeft geleend, geeft een vordering aan onder 'Bankrekeningen en andere bezittingen > Uitgeleend geld en andere vorderingen'. Is er teruggeleend in 2019, dan ziet u dat dus voor het eerst in de aangifte over 2020 die u in 2021 invult.

stap 7

De lening mag te allen tijde worden afgelost. Gebeurt dat niet, dan bestaat de lening nog op de dag van overlijden. De erfgenamen moeten in dat geval niet vergeten om de lening als schuld mee te nemen bij het vaststellen van de omvang van de nalatenschap. Anders betaalt u er alsnog erfbelasting over. En dat was juist niet de bedoeling.

TIP:

Voor het vaststellen van de omvang van de bezittingen en schulden op het moment van overlijden is het handig om de laatste aangifte inkomstenbelasting van de overledene er even naast te leggen.